

Edini slovenski dnevnik v Zjednjeneh državah.
Velja za vse leto - \$3.00
Ima nad 7000 naročnikov.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily in the United States.
Issued every day except Sundays and Holidays.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 298. — ŠTEV. 298.

NEW YORK, THURSDAY, DECEMBER 21, 1911. — ČETRTEK, 21. GRUDNA, 1911.

VOLUME XIX. — LETNIK XII.

VABILO NA NAROČBO. Za novo pogodbo z rusko vlado.

Koncem tega leta stopi "GLAS NARODA", edini slovenski dnevnik v Združenih državah, v 20. letnik. "GLAS NARODA" se je v teklu let razširil od Atlantika do Pacifika, od gorskega juga do ledene Alaske, na Kubo, Filipine in oddaljeno Avstralijo. Kjerkoči se nahajajo Slovenci, tam se prebira "GLAS NARODA". Ni nam potreba naštaviti, zakaj in kako ampak zadostuje le: PRILJUBLJEN JE POSTAL IN JE VSAKDANJA POTREBA ZAVEDNIH SLOVENCEV!

"GLAS NARODA" bode tudi v bodočosti ostal na tem stališču, kar dosedaj, to je: donašal bode dnevne novosti iz vseh delov sveta, priobčeval dobre poučne članke, seznanjal rojake z delavskimi razmerami, ter potom dopisov, katere nam bodo pošljili zavedni Slovenci, seznanjal v raznih krajinah bivajoče rojake.

Cena dnevniku "Glas Naroda" ostane ista, namreč \$3.00 za vse leto za Združene države in Canada, \$1.50 za pol leta in 75 centov za četr leta; za mesto New York pa \$4.00; za vse leto, \$2.00 za pol leta in \$1.00 za četr leta. Naročnina za mesto New York je zato višja, ker moramo na vsak list prilepiti znamko po 1 cent; za Evropo stane naročnina \$4.50 za vse leto, \$2.50 za pol leta, in \$1.75 za četr leta.

Cenjene čitalatelje opozarjam že danes na NOV ROMAN, katerega pričnemo priobčevati ob Novem letu. Roman "PEKLENKO ZIVLJENJE" je eden najzanemirnejših, kar jih je poteklo izpod peresa francoskega pisatelja E-mila Gaboria. Nočemo poseliti naprej in opisati vsebine tega izredno zanimivega romana in zato povemo le to, da se bodo seznanili naši čitaljeni v Gaboriu z enim najboljših francoskih pisateljev.

Cenjene naročnike vladajo pravimo, da bi nam blagovolili naročnik kmalu dopolnil. Vse dolžnike pa opozarjam, da jim vstavimo nadaljnje pošiljanje lista, ako svoje dolžnosti kmalu ne store.

VSAK NAROČNIK GLAS NARODA DOBI LEP STENSKI KOLEDAR BREZPLAČNO.

Uredništvo in upravninstvo
"GLAS NARODA".

Beda med delavci v našem mestu.

Preiskovalna komisija je razkrila v našem mestu skrajno žalostne razmere.

DELO OTROK.

Priče priporočajo prepoved, da se doma, posebno v tenementnih hišah ne sme delati.

Zelo žalostne razmere je razkrila preiskovalna komisija tovarna v našem mestu. Preiskava se tiče v prvi vrsti del otrok in dela doma v tenementnih hišah. — George Hall, tajnik newyorkškega odbora za delo otrok, je povedal, da je prosilo tekom tega leta 3800 otrok v starosti od 14 do 15 let, za takojmenovane delavskie certifikate. Tekom zadnjih petih let je bilo izdanih okoli 153,000 takih dovoljenj. Dvakrat toliko otrok, kakor pred petimi leti, zanemarja sedaj šolo, da more iti na delo.

V pogled v skrajno bedo med delavstvom nam dovoljujejo izpovedbe mladih deklet, ki so bile po komisiji zaslisané. Tako je poveleno 14letna Lucy Tarenca, ki ima še osem bratov in sester, vse mlajše kakor je ona, da mora delati v tovarni, ker se drugače rodinka ne bi mogla preživljati. Oče je težak na pomolu in le malo zasluži. Na vprašanje, kaj je opoldne, je odgovorila, da ji mora zadostoviti ena kumara in košček kruha.

Zajutrek dobi le, ako dovolj zgodaj vstane. 16letna Nita Cazaza Šiva v neki tovarni, in zasluži na teden \$6.00. V oni tovarni dela 400 deklet, od katerih jih je mnogo še majših. Vse zaslužijo malo, in zaslužek morajo oddati doma. Znani so tudi slučaji, ko starši lenarijo, otroke pa pošljajo na delo in se preživljajo z njihovim zaslužkom.

Gospica Lillian B. Wald, ravnateljica "Henry Street Settlement" priporoča odpravo dela doma in v tenementnih hišah. Mnogo otrok mora namreč delati doma, in preživljati lene starše. Ako bi bilo delo doma prepovedano, bi moralno mnogo lenih mož in žen iti na delo, medtem, ko življedaj na stroške otrok. Delo doma je pa tudi splošno škodljivo.

Komisija nadaljuje s preiskavo in upa vsaj deloma odpraviti te sramotne razmere.

Ital.-turška vojna. Turki v stiski.

Turkom primanjkuje denarnih sredstev, in to jih bode prisilili do sklenitve miru z Italijo.

TURŠKI PARLAMENT.

Zato se bode predsednik Taft trudil, da se sklene z Rusijo nova pogodba.

Washington, D. C., 20. dec. — Vsled odobreanja Lodgejeve resolute senatorja pri današnjem zasedanju poslanske zbornice je vprašanje radi potnih listov v Rusijo začasno rešeno. Sedaj splošno upajajo, da se bode predsedniki z ozirom na naše kupičjske interese v Rusiji trudil na vse načine, skleniti novo pogodbo z imenovano državo. Toda uresničenju tega upanja nasprotuje dvoje. In sicer prvič ruske postave, ki ne dovoljujejo nikakih prednosti inozemskim in posebno ne v inozemstvu naturalizovanim bivšim russkim Židom napram lastnim čufitskim podanikom. Drugič je pa skoraj gotovo, da si bodela obe politični stranki v naši deželi pri prihodnjih predsedniških volitvah iz sedanjega položaja kovali kapital.

Petrograd, Rusija, 20. dec. — Russka vlada se že sedaj bavi z možnostjo sklenitve nove pogodbe z Združenimi državami, toda, če tudi pride do tega, ameriški čufuti vseeno ne bodo pripuščeni v Rusijo. To vprašanje — namreč radi čufutov — ni mednarodno, ampak notranja zadeva Rusije; in tudi če bi bil ministrski predsednik Kokovec osebno za omiljenje sedaj strogih odredb proti Židom, ne bi bila tistem zadovoljna duma, brez katere tozadovne ni mogoče nicesar ukreniti. S to okolnostjo morečnatui Rusija, posebno še z ozirom na volitve, ki se vrše leta 1913. Vrh tega pride še, da ne postopajo na Russkem z ameriškimi čufuti nič drugače, kakor z onimi iz drugih dežel, in da bi tako mogle tudi druge dežele zahtevati kaj takega, kakor Združene države.

Božično darilo bančnim uslužencem. Vsi nastavljeni Bankers' Trust družbe v New Yorku so dobili te dni denarno božično darilo v zneskih deset odstotne letne plače.

Popravek.

V članek "Mir ljudem na zemlji", katerega smo priobčili v včerajšnji božični številki na prvi strani, se je vrinilo vsled stavčeve nagajivosti napaka, ki pretvara pomen celega odstavka. V peti vrsti na drugi koloni se mora pravilno glasiti: ... in na katerim stremimo vsi, in najsi smo zavedni delavci — socialisti ali pa revolucionarni socialisti... Uredništvo.

Perzija ugodi zahtevam Rusije.

Kabinet je pregovoril poslanec, da se uklonijo, in tako bode moral Shuster oditi.

ULTIMATUM RUSIJE.

Ivcijena je bila posebna komisija, ki se bode pogajala z Rusijo glede njenega ultimatuma.

Teheran, Perzija, 21. dec. — Vlada je izvojivala veliko zmago nad mejliso (poslansko zbornico), ta zmaga pomenja, da bode Perzija ugoda zahtevam Rusije in odpustila Amerikanec W. Morgan Shusterja, perzijskega glavnega zadrževalnika.

Russka zbornica, ki se je posvetovala snoči od osmih pa do polnoči, je končno sprejet predlog, da imenjuje komisijo petih poslancev, ki se bodo pogajali z Rusijo glede njenega ultimatuma.

Prisotnih je bilo 60 poslancev, omenjeni predlog pa je vložil minister za zunanje zadeve.

Predlog je bil sprejet z 39 proti 19 glasovi. Demokrati so glasovali proti, češ, da bi bila izvolitev komisije očito kritikovana.

Duhovnik-morilec se hotel sam soditi.

Z ostrom kosom pločevine si je prizadejal težke rane na spodnjem delu telesa.

RANE NISO SMRTNONEVARNE.

Rev. Richeson je obtožen, da je zastrupil svojo ljubimko, da bi mogel poročiti drugo.

PRVA TARIFNA POSLANICA.

Proizvajalni stroški v naši deželi in v inozemstvu bodo služili kot merilo.

Carina na volno bode znižana.

Predsednik Taft priporoča primerno znižanje sedanega carinskega cenovnika.

PERZIJSKI TARIF.

Washington, D. C., 20. dec. — Predsednik Taft je danes predložil kongresu poročilo tarifne komisije z ozirom na volno in voljeno blago, v katerem so obširno označeni stroški proizvajanja v naši deželi in v inozemstvu. V poseben poslanici priporoča predsednik precejšnje znižanje carine na volno in voljeno blago.

Iz poročila komisije izhaja, da vpliva sedanjem carinskim cenovnikom na volno in voljeno izdelkov ne izplača uvažati v Združene države. Ako pa bi bila carina primerno znižana, bi doobili boljše blago za ceno, ki je sedaj pri nas za slabejše volnene izdelke.

Predsednik opozarja v svoji poslanici na te točke, in nujno priporoča revizijo odstavka Payne-Tarifa (volna in voljeno blago).

Taft naglaša temeljito in popolno obdelovanje v poročilu komisije predležečega predmeta in opozarja posebno na dejstvo, da je bilo enoglasno odobreno,

dasi tvorijo komisijo trije republikanci in dva demokrata. On, kadar tudi komisija, ne predlagajo določenega tarifa. Komisija je imela edino to nalogo, ugotoviti dejstva z ozirom na carinski cenovnik točke K, in sedaj ima kongres dolžnost, izvesti primereno znižanje carine. Nadalje priporoča, naj se ravna pri predlagani reviziji varstvene carinske politike, in da naj služi razliko med proizvajalnimi stroški v naši deželi in v inozemstvu za merilo.

Berolin, Nemčija, 20. dec. — Majhna kneževina Schwarzburg-Rudolstadt je prva nemška zvezna država, v kateri imajo socialisti lepo zmago.

Velikanski štrajk grozi na Angleskem. 100.000 delavcev prizadeti pri izporu.

Razne novosti iz inozemstva.

V kneževini Schwarzburg-Rudolstadt je izvojivali socialisti lepo zmago.

OPOZICIJA NA OGRSKEM.

Berolinski dnevnik "Post" napada Združene države, ker je odpovedala Rusiji pogodbo. Izjavljanjem tega lista se je pridružil tudi ugledni "Leipziger Neueste Nachrichten". Posebno predsednika Tafta omenjena lista strogo kritizuje.

Berolinski inženir Bode je pokazal povabljenim gostom letalni stroj, ki pomenja novo iznajdljivo na tem polju. Letalni stroj je mogoče voditi električnim potom s tem polju. Mnogi častniki je prisostvovali poizkusom, ki so se kaj dobro obnesli.

Budimpešta, Ogrsko, 20. dec. — Opozicija obljubuje vladu novo obzdrženje, ker je odpovedala Rusiji pogodbo. Izjavljanjem tega lista se je pridružil tudi ugledni "Leipziger Neueste Nachrichten". Posebno predsednika Tafta omenjena lista strogo kritizuje.

Berolinski inženir Bode je pokazal povabljenim gostom letalni stroj, ki pomenja novo iznajdljivo na tem polju. Letalni stroj je mogoče voditi električnim potom s tem polju. Mnogi častniki je prisostvovali poizkusom, ki so se kaj dobro obnesli.

Liverpool, Anglia, 20. dec. — Tkalec v tovarni "Helene" v Accringtonu, so danes začrpaljali, ker so nastavili lastniki reunijske dežele. Nevarnost obstaja, da se razširi štrajk tudi v drugih delavnicah v Lancashire, ako delodajalec ne ugodijo željam delavcev.

Lastniki tovaren so zagrozili z izporom, pri katerem bi bilo prizadetih 100,000 delavcev.

Politiki pri Taftu.

V stanovanju njegovega brata na 48. zap. ulici v New Yorku je včeraj obiskalo predsednika Tafta mnogo odličnih politikov, med njimi Samuel S. Koenig, Otto Barnard in William Barner jr. Povezali so mu, kako razpoloženje vlad je izkoristilo lastnike reunijske dežele.

Regent je baje izjavil, da takoj odstopi, ako predlog ministra za zunanje zadeve ne bi bil sprejet.

Revolucionarci aretovani.

San Domingo, 20. dec. — Bivši predsednik Morales je pristal danes s spremstvom na vzhodnem obrežju republike San Domingo, da bi osnoval zaroto. Vsa družba je bila takoj aretovana.

Vstaja na Filipinih.

Manila, Filipini, 20. dec. — Na otoku Jolo pričakujejo bitke med 600 Mori in oddelkom ameriških čet. Mori, ki se zoperstavljajo določbi brigadnega generala Pershinga, da morajo oddati vse orožje, so se umaknili na vrh dobro utrjenega Bud Dajo hriba.

Škoda, da niso več v navadi običajni starši časov, ko so take oblege pribijali z ušesi na vrata.

Velikanski promet.

Interborough družba v New Yorku naznanja, da je bil promet na nad- in podulčini železnici večji, kakor kdaj prej. 3. Ave. nadulčene železnice se posluži vsaj dan pol milijona ljudi, več, kakor vse nadulčene železnice v Chicago, III.

\$500 nagrade za Burnsa.

Los Angeles, Cal., 20. dec. — Da detektiva Burnsa, ki je prijet brata McNamara, in ki je zbral dokaze proti njemu, so napravili danes county nakaznico v vrednosti \$5000. Distriktni pravnik zatrjuje, da je to edina nagrada, katero izplača county v tem glasovitem slučaju.

Maslo in jajca še dražja.

Kakor vsako leto pred božičnimi prazniki, so tudi letos prodajalci poskočili s cennimi, in sicer kar za 33 odstotkov. Dueat svežih jujev stane sedaj 46 centov.

Lanskoto leto je stal dueat jajec na tem času 34 do 38 centov. Škoda, da niso več v navadi običajni starši časov, ko so take oble

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)
Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)

FRANK SAKSER, President.
JANKO PLESKO, Secretary.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
addresses of above officers: 82 Cortlandt
Street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in	\$2.00
" pol leta	1.50
" leto za mesto New York	4.00
" pol leta za mesto New York	2.00
" Evropa za vse leto	4.50
" " pol leta	2.50
" " " cetr leta	1.75

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan iz
vzemni nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day, except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$2.00.

Advertisements on agreement.

Dopis brez podpisa in osobnosti se ne
natisnejo.

Denar naj se blagovoli pošljati po —
Money Order.

Pri spremembah kraja naročnikov
prosim, da se nam tudi prejšnje
bivališča naznani, da hitrej najde
mo naslovnika.

Dopisom in pošljatvam naredite ta na-
slov:

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.
Telefon 4687 Cortlandt.

Kdo ima škodo?

—

Kadar izvajajo ljudje kako
zmagajo, in izražajo o tem svoje
zadostenje, se navadno vprašajo
v prvem trenutku trezega prev-
darenja: Kaj smo dosegli? Ameri-
kanec se danes veseli, da je bi-
la razveljavljena pogodba z Ru-
sijo, in častitajo kongresu ter
predsedniku Taftu k energiče-
mu nastopu. Pogodba Združenih
držav z Rusijo, ki že dolgo let
ita ni imela ne za to ne za dru-
go državo nobene vrednosti, je
torej razveljavljena.

Ali im kdo od tega kako ko-
rist? Za predsednika, ki je v prvi
vrsti politik in zopetni kandidat,
nekaj — "political effect". On
je to napravil! In to mu more
prinesti glasov, ali pa tudi ne.

Kajti, ako je predsednik, ki Ru-
siji nikar noče skodovati — in
tudi ne more, ker kupčiški inter-
esi amerikanskega dolarja imajo
tudi nekaj besede — z omilje-
nim nazivom odpovedi zadovol-
jil ruskemu vlado, je še vedno
vprašanje, ako bodo s tem zadovol-
jni tudi oni kričati, ki so se
že kar pripravljali na bojno pot
proti Moskvi. Recimo, da pame-
ten vladar, z enim "eye for busi-
ness" — Združene države proda-
jo namreč Rusiji za okoli 35 milijonov dolarjev blaga, medtem,
ko proda Rusija nam samo za 14
milijonov, in vrh tega ima Rusija
na dalnjem Izkoku velik vpliv
in bi mogla nahajskati Japonsko
proti nam — ne bi mogel druga-
če ravnat. Da je pri diplomaciji
prevedeno, pošteno govoriti o tem,
kar se misli o drugih. Da je
tristo politikov v zbornici nekoliko
preveč robantilo. Kaj je bilo
dober.

Newark, O. — Iz märsikate-
rega kraja pogostoma prihajajo
različna poročila, le iz naše new-
burške naselbine jih je malo. To
pa menda zato, ker se sramujemo
svoje narodnosti, kakor tudi slo-
venskega jezika. Vendar o tem
nočem več govoriti. Omeniti moram
le, da newburški Slovenci
precej dobro napredujemo na
državnem polju, na političnega
še pa za misiliti ni. Vendar pa bi
bilo že boljšega uspeha; treba bi
bilo le nekaj pozrtvovalnosti
in pouka. Zakaj pa bi naša
država ne priredila kakšnih
iger? Prepičan sem, da je mnogo
oseb sposobnih za to, le zani-
manja je premalo. Naša naselbi-
na je precej velika in tako bi bilo
zleti, da se organiziramo. Ome-
niču vočem le (in to tiho): usta-
novimo si čitalnico, tudi v njej
je dosti izobrazbe. Tukajšnje ro-
jake pa prosim, naj se o tem po-
svetujo. Na svodenje! — Želi
kričati. No, kupite si sedaj s tem
kaj, ako kaj dobite, in potuje
čez leto in dan na Rusko s svojo
amerikansko potno listino. Pre-
pričali se bode, da se na Ru-
skem razmere niso prav nič iz-
premenile, dasi je začeno zmaga-
na. Ko bodo razvideti koristi
odpovedi pogodbe z Rusijo iz leta
1832, bodo tudi volitve že kon-
čane. In v Washingtonu odlo-
čeno potem samo še interesi veli-
kega kapitala, ki Rusiji nič ne
škoduje.

Dopisi.

—

Pittsburgh, Pa. — Kakor pov-
sodi po širni Ameriki, takoj tudi
pri nas ne najbolje gre z delom,
zato ne svetujem nobenemu priti
za delom v naše mesto. Akoravno
so bolj slabí časi, vendar pa v
državnem razmerah prav dobro
napredujemo, bodisi pri enem ali
drugem podpornem društvu. —
Podp. društvo sv. Štefana št. 26
J. S. K. — Je imelo dne 17. t. m.
svoje glavno zborovanje, na katerem
je bila tudi članom pokazana
krasna nova društvena za-
stava, katera bode blagoslovljena
ravno na dan društvenega zaščit-
nika sv. Štefana dne 26. t. m. v
tukajšnji slovenski cerkvi s slo-
vensko peto mašo. Po slavnosti bo
imelo omenjeno društvo veselico
v dvorani K. S. Doma in obha-
jalo bodo obenem tudi 10letnico
svojega obstanka, zakar vladivo
vabimo vse slovenske rojake in
rojakinje v Pittsburghu in okoli-
ščini, da se polnoštevilno te slav-
nosti udeležiti blagovolijo. Po-
drobnosti delovanja podp. dru-
štva sv. Štefana št. 26 bodo pri-
bodniji priobčene. — Veseli bo-
žične praznike in srečno novo le-
to voščim vsem rojakinjam in ro-
jakinjam širom Amerike. — Josip
Pogačar.

Ralphon, Pa. — Tukaj se dela
vsak dan, ali zasluzek je prav pi-
čel, ker vozov primanjkuje, za-
torej rojakom ni svetovati, sem
za delom hoditi. — Obenem tudi
naznanjam vsem oddaljenim čla-
nom društva "Avstrija" štev. 5
S. D. P. Z. v Ralphonu, da je bila
dne 17. t. m. glavna letna seja,
pri kateri se je volil tudi novi od-
bor za leto 1912. Izvoljeni so sled-
oči: Anton Omerzu, predsednik,
Josip Župe, tajnik, Mihail
Cendrih, blagajnik, Fran Zemlak,
bolniški nadzornik, Fran Gorenc
in Dušan Mamula, bolniška ob-
iskovalca, Jakob Širec in Jurij
Stepanovič, zastavonos. Kar se
te pismenih zadav, se je obrati-
ti na 1. tajniku. — Kaj poseb-
nega nimam sporočiti, kakor da
storktja se kaj pridno oglaša
koli naših slov. rodbin. — Veseli
Božič in srečno novo leto voščim
vsem rojakinjam širom Amerike. — Josip
Pogačar.

Johnston City, Ill. — Tukaj se dela
srednje, tako, da se preživi, in
na državnem polju tudi ne mo-
reno bolj delovati, ker nas je
štrajk preveč izpuljal. Tu imamo
dva društva, in sicer št. 117 S. N.
P. J. in št. 34 S. D. P. Z. Zadnje
društvo "Edinost" priredi due
30. t. m. veselico v Jakob Purfeld
dvorani v korist društveni bla-
gajni. To bodo prva veselica na
Yukonu in se prične ob 7. ura
zvečer. Na veselicu bode igrala
slovenska godba iz West Newton.
Vstopnina za možke je \$1.00, žens-
ke so vstopnine proste; z vstop-
nino je vstoto pivo in dober pri-
grizek. Kakor omenjeno, bodo to
prva veselica na Yukonu, zato se
nadejamo, da nas bodo rojaki iz
sosednjih naselbin z obiskom po-
častili; mi bodo pa tudi vedno
v enakih prilikah na razpolago.
— Veseli božične praznike in
srečno novo leto vsem rojakinjam
in rojakinjam širom Amerike. — Ivan
Vidmar.

Newburgh, O. — Iz märsikate-
rega kraja pogostoma prihajajo
različna poročila, le iz naše new-
burške naselbine jih je malo. To
pa menda zato, ker se sramujemo
svoje narodnosti, kakor tudi slo-
venskega jezika. Vendar o tem
nočem več govoriti. Omeniti moram
le, da newburški Slovenci
precej dobro napredujemo na
državnem ravnateljstvu — na
političnem — in na političnem
še pa za misiliti ni. Vendar pa bi
bilo že boljšega uspeha; treba bi
bilo le nekaj pozrtvovalnosti
in pouka. Zakaj pa bi naša
država ne priredila kakšnih
iger? Prepičan sem, da je mnogo
oseb sposobnih za to, le zani-
manja je premalo. Naša naselbi-
na je precej velika in tako bi bilo
zleti, da se organiziramo. Ome-
niču vočem le (in to tiho): usta-
novimo si čitalnico, tudi v njej
je dosti izobrazbe. Tukajšnje ro-
jake pa prosim, naj se o tem po-
svetujo. Na svodenje! — Želi
kričati. No, kupite si sedaj s tem
kaj, ako kaj dobite, in potuje
čez leto in dan na Rusko s svojo
amerikansko potno listino. Pre-
pričali se bode, da se na Ru-
skem razmere niso prav nič iz-
premenile, dasi je začeno zmaga-
na. Ko bodo razvideti koristi
odpovedi pogodbe z Rusijo iz leta
1832, bodo tudi volitve že kon-
čane. In v Washingtonu odlo-
čeno potem samo še interesi veli-
kega kapitala, ki Rusiji nič ne
škoduje.

Pogodba je odpovedana! Kaj
briga to Rusijo! To vendar ni ni-
kaka kazen za severnega medve-
da, ampak prej za amerikanskega
trgovca, ki išče trgovisko. Ru-
sija je zadovoljna, kar sama pri-
zna. Torej je to dovolj jasno
znamenje, da je odpovedi prav
čisto nič zadelo... Zopet skleniti
novog pogodbe, po kateri bi bilo
dovoljno amerikanskim člumtom
prihajati v Rusijo? Ruska vlada
odgovarja z odločnim — ne! To-
rej z drugimi besedami, pogodba
ali ne pogodba; drugače ne po-
stane... Toda amerikanski ljud-
stvo je izvojevalo "moralo zma-
go", vsaj domišljajo si nekaj ta-
kega. Pri tem pa pozablja, da
sta igrala kongres in predsednik
za "political effect". Hura, po-
godba je odpovedana! Vpijejo
kričati. No, kupite si sedaj s tem
kaj, ako kaj dobite, in potuje
čez leto in dan na Rusko s svojo
amerikansko potno listino. Pre-
pričali se bode, da se na Ru-
skem razmere niso prav nič iz-
premenile, dasi je začeno zmaga-
na. Ko bodo razvideti koristi
odpovedi pogodbe z Rusijo iz leta
1832, bodo tudi volitve že kon-
čane. In v Washingtonu odlo-
čeno potem samo še interesi veli-
kega kapitala, ki Rusiji nič ne
škoduje.

La Salle, Ill. — Ker se kljub
zimskemu času, ko snežinke pa-
dajo in zunaj brije mrzli sever,
ter ljudje ob dolgih večernih po-
sedajo okoli tople peči, nihče ne
oglasi iz naše naselbine, si jaz
usojam naznaniti par novic. Ka-
kor je že navada, pričem o de-
lavskem položaju. V premogokop-
ih se zdaj se dela preecej dobro,
pa saj je že čas, skozi celo leto
je bilo po premogokopih prav
slabo. Pri tukajšnjih premogokop-
ih je ravno tako, kakor pri ē-

zelah: kar čebela poletu nanosi,
za pozimi pojé; tukajšnji premogokop
pa kar pozimi zaslubi, pa
lahko poletu pojé. V tovarnah je
tudi preecej spremenljivo; včasih
delala neprenehoma kot ura, pa
spet pride delodajalec, pa ti reče,
da te ne potrebuje, ali pa ti dà
počitnice za par dni ali pa te-
dov. — Na državnem polju pa
lepše napredujemo, čeprav imamo
dosti društva, skoro vsake
Jednote in Zvezde. Vendar je še
državljani napredok zagotavljen,
kar priča to, da so si vsa društva
v tem mesecu, kakor je že nava-
da za volitev, izvolila vse naj-
boljše može za svoje uradnike, ki
so vsi obljudili delati za blagor
in napredok društva. — Tukaj je
umrl rojak Anton Piltaver, star
38 let, doma iz Krške vase na
Dolenjskem. Tukaj zapušča dva
brata, Matijo in Josipa. Bil je
član dveh društev, enega angle-
škega in pa društva sv. Barbare
štev. 7, spadajoče v Forest City.
Pa. Obra društva sta mu priredila
lepo upomnilo, čeprav imamo
dosti društva, skoro vsake
Jednote in Zvezde. Vendar je še
državljani napredok zagotavljen,
kar priča to, da so si vsa društva
v tem mesecu, kakor je že nava-
da za volitev, izvolila vse naj-
boljše može za svoje uradnike, ki
so vsi obljudili delati za blagor
in napredok društva. — Tukaj je
umrl rojak Anton Piltaver, star
38 let, doma iz Krške vase na
Dolenjskem. Tukaj zapušča dva
brata, Matijo in Josipa. Bil je
član dveh društev, enega angle-
škega in pa društva sv. Barbare
štev. 7, spadajoče v Forest City.
Pa. Obra društva sta mu priredila
lepo upomnilo, čeprav imamo
dosti društva, skoro vsake
Jednote in Zvezde. Vendar je še
državljani napredok zagotavljen,
kar priča to, da so si vsa društva
v tem mesecu, kakor je že nava-
da za volitev, izvolila vse naj-
boljše može za svoje uradnike, ki
so vsi obljudili delati za blagor
in napredok društva. — Tukaj je
umrl rojak Anton Piltaver, star
38 let, doma iz Krške vase na
Dolenjskem. Tukaj zapušča dva
brata, Matijo in Josipa. Bil je
član dveh društev, enega angle-
škega in pa društva sv. Barbare
štev. 7, spadajoče v Forest City.
Pa. Obra društva sta mu priredila
lepo upomnilo, čeprav imamo
dosti društva, skoro vsake
Jednote in Zvezde. Vendar je še
državljani napredok zagotavljen,
kar priča to, da so si vsa društva
v tem mesecu, kakor je že nava-
da za volitev, izvolila vse naj-
boljše može za svoje uradnike, ki
so vsi obljudili delati za blagor
in napredok društva. — Tukaj je
umrl rojak Anton Piltaver, star
38 let, doma iz Krške vase na
Dolenjskem. Tukaj zapušča dva
brata, Matijo in Josipa. Bil je
član dveh društev, enega angle-
škega in pa društva sv. Barbare
štev. 7, spadajoče v Forest City.
Pa. Obra društva sta mu priredila
lepo upomnilo, čeprav imamo
dosti društva, skoro vsake
Jednote in Zvezde. Vendar je še
državljani napredok zagotavljen,
kar priča to, da so si vsa društva
v tem mesecu, kakor je že nava-
da za volitev, izvolila vse naj-
boljše može za svoje uradnike, ki
so vsi obljudili delati za blagor
in napredok društva. — Tukaj je
umrl rojak Anton Piltaver, star
38 let, doma iz Krške vase na
Dolenjskem. Tukaj zapušča dva
brata, Matijo in Josipa. Bil je
član dveh društev, enega angle-
škega in pa društva sv. Barbare
štev. 7, spadajoče v Forest City.
Pa. Obra društva sta mu priredila
lepo upomnilo, čeprav imamo
dosti društva, skoro vsake
Jednote in Zvezde. Vendar je še
državljani napredok zagotavljen,
kar priča to, da so si vsa društva
v tem mesecu, kakor je že nava-
da za volitev, izvolila vse naj-
boljše može za svoje uradnike, ki
so vsi obljudili delati za blagor
in napredok društva. — Tukaj je
umrl rojak Anton Piltaver, star
38 let, doma iz Krške vase na
Dolenjskem. Tukaj zapušča dva
brata, Matijo in Josipa. Bil je
član dveh društev, enega angle-
škega in pa društva sv. Barbare
štev. 7, spadajoče v Forest City.
Pa. Obra društva sta mu priredila
lepo upomnilo, čeprav imamo
dosti društva, skoro vsake
Jednote in Zvezde. Vendar je še
državljani napredok zagotavljen,
kar priča to, da so si vsa društva
v tem mesecu, kakor je že nava-
da za volitev, izvolila vse naj-
boljše može za svoje uradnike, ki
so vsi obljudili delati za blagor
in napredok društva. — Tukaj je
umrl rojak Anton Piltaver, star
38 let, doma iz Krške vase na
Dolenjskem. Tukaj zapušča dva
brata, Matijo in Josipa. Bil je
član dveh društev, enega angle-
škega in pa društva sv. Barbare
štev. 7, spadajoče v Forest City.
Pa. Obra društva sta mu priredila
lepo upomnilo, čeprav imamo
dosti društva, skoro vsake
Jednote in Zvezde. Vendar je še
državljani

Jugoslovanska Katol. Jednota.

Skladovirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik: IVAN GERM, 521 Center St. Braddock, Pa.
 Podpredsednik: IVAN PRIMOŽIĆ, Eveleth, Minn., Box 641.
 Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn., Box 424.
 Pomočni tajnik: MIHAEL MRAVINEC, Omaha, Neb., 1234 So. 15th St.
 Blagajnik: IVAN GOUZE, Ely, Minn., Box 106.
 Zaupnik: FRANK MEDOSH, So. Chicago, Ill., 9432 Ewing Ave.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, Joliet, Ill., 900 No. Chicago St.

NADZORNIKI:

ALOIS KOSTELIC, Salida, Colo., Box 583.
 MIHAEL KLOBUCHAR, Calumet, Mich., 115 — 7th St.
 PETER SPEHAR, Kansas City, Kans., 422 No. 4th St.

POROTNI ODBOR:

IVAN KERZIŠNIK, Burdine, Pa., Box 188.
 FRANK GOUZE, Chisholm, Minn., Box 715.
 MARTIN KOČHEVAR, Pueblo, Colo., 1219 Eller Ave.

Jednotno glasilo je "GLAS NARODA", New York City, New York.
 Vsi dopisi naj se pošljajo na glavnega tajnika, vse denarne pošiljatve pa in
 gla nega blagajniku Jednote.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.
KRANJSKO.

Umrl je v Spodnji Hrušici tamnjošni posestnik g. Frane Babnik v starosti 67 let. P. v. m!

Proti občinskim volitvam v Dolah pri Idriji je vložil idrijski katehet Oswald priziv. Pritožuje pa se le proti volitvi v drugem in tretjem razredu, kjer so zmagali naprednjaki, volitev v prvem razredu, kjer so klerikale s posebno težavo prisvojili od šestih štiri odbornike, pa pušča popolnomu v miru. Kakor vsi Oswaldovi rekurzi, je tudi ta njegov rekurz strahovita kolobacija in prazno otepanje krog sebe. Oswaldova manjica je, da trpinči višje oblasti s svojo strankarsko zagrijetostjo, pa tudi omejenostjo.

Prva belokrajska lokomotiva. Tržaška tvrdka "Piva" žge v okolici Šentjernej oglje in ga izvaja v Novo mesto na železnico. Ker so pa vožnje predrage, si je tvrdka omisilia cestno lokomotivo. Pokonečen kotel se kuri in para žene kolesa velikega, deloma pokritega voza s širokimi kolesi, ki pa niso prikrojeni tako, da bi tekala po tračnicah, marveč po cesti. V to cestno lokomotivo je vpreženih več zelo velikih in težkih vozov za prevažanje oglja. Ko je vlekla prvič lokomotiva svoj tovorni vlak skozi Novo mesto, je teklo staro in mlado ven, da vidi, kakor so misili in dali, prvo belokrajsko železnicu, oziroma hlapon, ki pelje čez Krko na njen desni breg. Res je nenavaden prikaz, če žaga in piha in puha ter stoeče tu lokomotiva po sredi dolenske metropole proti novemu Lurdu.

Nasilen zet. Pred nekaj leti se je priženil h Hrovatinovim v Rešerjevih pri Rudolfovem neki koljar Janko Širel, doma nekje iz Ljubljanske okolice, menda iz Dobrunj. Dobar kolgarski mojster je, toda zelo vnet častilce žganja. To je vzrok, da noče žena Rozalija nanj prepisati datu posestva. To pa moža zoper jezi, da se ga že večkrat naleže. V pisanosti pa razsaja in razbija doma, pa tudi ženo pretepa. V nedeljo, dne 26. novembra je začel na teče popraviti in pil žganje in vino kar naprej do opoldneva. Pritisel je zelo pijan domov in je razbil kuhinjsko posodo, evelične posode in druge reči. Nazadnje se je spravil v odprtino nožem nad ženo. Bila je v veliki nevarnosti in je začela na ves glas klicati na pomoč. Pritekel je njen oče, Šireljev tast France Horvat in hotel izpuliti zetu nož iz roke. Tedaj je pa slabo naletel. Širel je izpustil ženo in se zaklidal v tasta, da ga je podrl na tla. Potem, ko se tata na tleh ni mogel več braniti, mu je globoko med plečeta zasadil svoj nož večkrat. Bil bi ga gotovo še hujše zdelal, pa je prisel France-tu Horvat na ponoz njegov sin Janko. Vsi skupaj pa so ga le težavo ustrahovali in mu vzeli nož. Franceta Horvata so pa morali takoj prepeljati v bolnico usmiljeni bratov v Kandiju. Pravijo, da je prav nevarno oklan. Je pač hudo, če se združita nož in žganje. O tem pa bo predavala Širelju menda pristojna oblast.

Ispred porotnega sodišča v Novem mestu. Dne 29. novembra je s' al pred porotniki Jakob Zupan, urarski pomočnik, nazadnje na Jagnejni pri Radečah, radi hudo delstva požiga. Ta je hodil kot urarski pomočnik po svetu ter se večkrat oglasil v domovini pri svoji sestri, katera ga pa ni hote-

čajo: Stanovanje nekega vpokojenega nadporočnika v Gradcu je bilo 1. dec. pozorišče strašnega slušanja. 54letna oskrbnuca Rozalija Pov, rojena nekje na Ogrskem, je bila pri njem v službi od 1. maja t. l. Ker pa je bila skorodno pijana, ji je njen delodajalec službu odpovedal. Pov se je napram več osebam izrazila, da svojega službujočega mesta ne bo zapustila. Tudi nasproti nadporočniku se je tako izrazil. V noči od 30. nov. na 1. dec. je šla v predsobo njegove spalnice. Tam se je polila oblike s spirito in se začigala. Nato je hotela vdreti v njegovo spalnico, katero pa je slednji, ker je slišal nemir v predobi, od znotraj zaprl. Nekaj časa potem je slišal vzdihovanje. V tem sta prišli že hišnici na pomoč in našli Pov vso ožgano na tleh. Prišla sta takoj tudi dva v hiši stanujoča zdravnik, pa bilo je že prepozno. Pov je bila že mrтva. Truplo so prepeljali v nek zavod za raztelesenje.

Povožen. Dne 27. nov. se je peljal v Dreveniku stanujoči posestnik Mihael Colnarič s težko obloženim vozom, pred katerim so bile vprežene krave, v Kostirnico. Krave je peljal 10letni deček Fran Janečič, Colnarič pa je šel za vozom. Voz je začel teči na nekem strmem kraju ceste. Zgrabil je dečka za levo nogo, s katero je prišel pod kolesa in mu je popolnoma zdrobilo.

PRIMORSKO.

Trgovec izginil. Iz Gorice je izginil laški trgovec Fornizzi. Imel je tudi hišo. V trgovini v Gorici je kriza.

Nezgoda. Z vrelo vodo se je polnila v Trstu 51-letna Marija Gerber. Odpeljali so jo v bolnišnico, kjer je vrelo ludih opelkin po glavi kmalu umrla. — Pri nekem pretepu v gostilni Kosičevi sta bila nevarno ranjena na glavi 33letni Anton Sek in 29letni Fr. Pek. Oba so moralni odpeljati v bolnišnico.

Kolesarske stotnije na Primorskem. Prihodnjo spomlad namejavajo pri lovskih bataljonih, ki so nastanjeni v Gradišču, Tržiču, Rovinju in pri onem, ki se preseči pomladni iz Tolmina v Kormun, ustanoviti po eno kolesarsko stotnijo. Kolesarska stotnija bo imela 130 mož in en oddelek strojnih pušk.

Vojški begun. V Trstu so prijeli pri svoji materi vojaškega beguna, 24letnega zidarja Ivana Ladesa, ki je pred kratkim pogremel v vojakov. Pri araciji se je Lades vprial in je bil pri tem poskodovan na desni rami. Odpeljali so ga v vojaško bolnico.

Porotno sodišče v Trstu. Dne 2. dec. se je vrnila pred tržaškim porotnim sodiščem obravnava proti O. Poležniku, ki je kot blagajnik tvrdke Kuchler povemeril sveto 3422 K 55 v. Obtožence je poneverjenje pripoznal, tvrdka mu je odpuštila ter ne zahteva odskodnine in porotniki so ga v očigled njegovim žalostnim družinskim razmeram oprostili. — Dne 4. dec. se je vrnila pred tržaškim porotnim sodiščem razprava proti 21letnemu Andreju Kozloviču iz koprške okolice zaradi zavratnega umora, težke telesne poškodbe in prestopka zoper otrožni patent. Kozlovič je napadel dne 6. avg. t. l. v Trstu svojo bivošo ljubico Ano Cipolat z lovskim nožem. Zadal ji je več sunkov, ki so bili smrtni in je Ana Cipolat tudi na mestu umrla. Nato je Kozlovič pobegnil, za njim pa sta stekla trgovce Ivan Tomazin in zasebeni uradnik Josip Koci. Dohitela sta ga na vogalu ceste Maurizio. Kozlovič se jima je postavil v bran in je zadal med pretem trgovcem Tomazinu več sunkov v roko. Obtoženec krivdo sicer pripozna, trdi pa, da je storil te v duševni zmedenosti, ker je bil takoj ljubosumn, da ni vedel, kaj dela. Kupil si je lovski nož in je hotel svojo bivošo ljubico zaradi njene nezvestobe usmrtil. Pred smrto pa se je hotel od nje se posloviti in povodom slovesa je prijel Kozloviča takoj jeza, ker ga Ana ni hotela poljubiti, da je zavihel nož in ju usmrtil. Po dokazovanju se je izključila javnost obravnave, ker so razpravljali o Kozlovičevem predvzetju z ozirom na njegovo razmerje z umorjeno Ano Cipolat.

ŠTAJERSKO. **Mlin v ognju.** Iz Konjic poročajo: Zadnje dni je nekoga večera začelo goreti v mlinu posestnika Simona Strmška na Bregu. Mlin, kakor tudi vse reči, ki so se nahajajo v njem, so postale žrtve požara. Ogenj je nastal baje vslj slabega dimnika. Strmšek je imel mlin zavarovan.

Pasja mast. Posestnikinja Marija Majer v Zlatniku je zbolela in šla mesto k zdravniku k neki padareci. Ta ji je dala za zdravilo pasjo mast. Majorjeva je rabila to zdravilo, vendar ji nič pomagalo. Če nekaj časa je pisala padarici, da ji mast nič ne pomaga. Majora iti k zdravniku in tam bo povedala povest od pasje maste, če ji padarica ne pošle 40 K. Žena se je bala in je res poslala Majorjevi 40 kron. Toda to še ni bilo dovolj. Majorjeva je zahtevala če nekaj časa zoper 60 K. Tudi to svoto ji je padarica plačala. Ko je pa Majorjeva zahtevala v tretjič še večjo svoto, je šla padarica k sodišču, ovadila celo zadevo in tožila Majorjevo zaradi izsiljevanja.

Strašna smrt. Iz Gradea poro-

Čin vandalstva v zveznem kapitolu.

Washington, D. C., 20. dec. — Tekom noči je neznan storilec poškodoval velikansko stisko "Bitka pri Lake Erie", ki je krasila stene stopnišča v zveznem kapitolu. — Dva čevlja dolg in tri palec širok kos je bil izrezan iz spodnjega legevga kota. Za storilecem ni nobenega sledu. Sliko je naslikal leta 1873. W. H. Powell.

Proti trustu za ure.

Washington, D. C., 20. dec. — Zvezna vlada toži "Keystone Watch Case Co.", pri kateri sta zastopani dve največji tovarni za ure, Elgin in Waltham. Vlada zahtuje, da proizvaja Keystone družba 80% vseh v Združenih državah napravljenih urnih okrovov, da pa skoduje konsumentom, ko prodaja svoje proizvode v inozemstvu cenejše, kakor v Ameriki.

Proti parobrodnim družbam.

Zvezno okrožno sodišče je včeraj razglasilo razsodbo, glasom katere se izjavlja za pristojno v postopanju, katero je uvedla vlada proti kartelu parobrodnih družb. Zastopniki le-teh pravijo, da Združene države nimajo pravice se vmešavati v trgovino s tujimi delzeli. Pritožili so bodo proti razsodbi na vrhovno zvezno sodišče.

Avstrijski častnik se ustrelil.

Salt Lake City, Utah, 20. dec. — V obupu, ker je prehitro potrošil denar, se je danes ustrelil 26letni P. J. Paret, nek avstrijski častnik, ki se je nahajal na potovanju (19-22-12).

Kje je FRAN ČERO? Omenjeni je bil pred dvema leti v Ophir, Colo., in nazadnje v Telluride, Colo., odkoder je ne znano kam popihal. Star je približno 35 let, vдовec in je doma nekje iz mokronoške fare. Cenj-rojake prosim, če kdo ve, kje se nahaja, da mi naznani njegov naslov. — Frank Koncelia, Box 60, Frontier-Susie, Wyo. (6-2-12)

Kje je moj brat JOSIP LONČAR? Pred tremi leti je bival v Clevelandu, O., in od takrat nisem več slišal o njem. Prosim cenj-rojake, če kdo ve za njegov naslov, naj mi blagovoli naznani. — John Lončar, Box 812, Richwood, W. Va. (19-22-12)

Rad bi zvedel za naslov JOSIPA PRIMOŽIČA. Pred dvema leti se je nahajal v Richwood, W. Va., od tedaj ni več glasbu o njem. Rojake prosim, ako vedete ve za njega, naj mi blagovoli naznani. — John Lončar, Box 812, Richwood, W. Va. (19-22-12)

KJE JE

gospica IVANKA ŠKOF, po domači Malinská. Doma je iz Dolnjene vasi pri Raketu. Spodaj podpisani sem se skupaj vozil z njim iz Clarksburga pa do Richwood, W. Va. Tu sva se nevede razšila in se bojim, da se morda ni izgubila, zato prosim cenj-rojake, če kdo ve nje sedanje bivališče, da mi naznani, ali naj se pa sama javi.

John Lončar,
P. O. Box 812, Richwood, W. Va. (20-22-12)

VABILO
na
ZABAVNI VEČER,
katerega priredi
drustvo Triglav št. 82 S. N. P. J.
v Johnstown, Pa.,
dne 23. decembra t. l.

n. Moxham v svoji lastni dvorani.
Praznovali bomo ta mesec 4. letnico, odkar se je društvo Triglav vstanovilo in priklopilo k S. N. P. J. Tem potom vabimo vladivoj vse člane, kakor tudi posamezna društva in posamezne rojake ter rojakinje v Johnstownski okolici. Stariši, pripelje te otroke seboj, ker je sv. Miklavž naročil, da jih pride obiskat. Torej na svodenje v soboto večer dne 23. dec. ob 7. uri. — Vstopina za možke 25¢, ženske na priprave za majno. Velika izbera spodnjega perila in drugih potrebi.

Za obilen obisk se priporoča:

FRANK SAKSER,
82 Cortland St., New York, N. Y.

NAZNANILO.

VELIKO PLESNO VESELICO
prirede

Delnica K. S. Doma

30. decembra 1911

v Kranjsko-Slovenskem Domu,

57. in Butler St., Pittsburgh, Pa.

Za dobro godbo, razna okreplja

čela in najboljšo zabavo bodo vse

dobrih naročil meri skrbel

(21-28-12) ODBOR.

NAZNANILO.

Tem potom naznam, da imam veliko zalogo letošnjega

grevna in ga prodajam:

belega... za \$25.00 sod,

redege... za \$20.00 sod.

Tropinjevec po \$2.50 gal.

Cena se bodo povisala po praznikih.

Za obila naročila se bodo

o pošteni in točni postreži.

A. J. TERBOVEC & CO.

(nasl. Dergane, Widetich & Co.)

